

1 **Verslag van de SMO-bestuursvergadering gehouden 7 november 2002 ten kantore van Bureau Maror te Den**
2 **Haag (definitieve versie)**

3
4 **Aanwezig:** F. Ensel, M. Gelber, H. Markens, A. Roet, mw. R. Spier, Ph. Staal, J. Koekoek (SIM), R. Israel
5 (directeur), L. van Luyk (MinFin), B. Groen (verslag)

6 **Afwezig :** R. van der Heijden (met bericht)

Archief Philip Staal

7
8 **1. Opening en mededelingen bestuur**

9 De heer Ensel zit de vergadering voor bij afwezigheid van de heer Van der Heijden.

10 Hij feliciteert de directeur met diens verjaardag en overhandigt hem namens het bestuur een bos bloemen.

11
12 a. Op verzoek van de heer Markens wordt een extra vergaderpunt ingelast: bestuursverhoudingen.

13 De heer Markens merkt op dat de brief voor de gestelde sluitingstermijn naar de Minister is uitgegaan zonder
14 dat hij in de gelegenheid is gesteld te reageren. Hij betreurt dat omdat het al de tweede keer was dat een
15 dergelijk iets gebeurde.

16 Hij had als reactie willen geven tegen verzending van de brief te zijn. Hij heeft inhoudelijk opmerkingen op de
17 tekst en hij vindt het ook uit halachische gronden onwenselijk dat de brief is verstuurd. SMO had tot het
18 uiterste moeten gaan om de problemen op te lossen. Er was nog ruimte om tot een oplossing te komen.

19
20 De heer Markens wil zijn lezing over zijn bezoek aan de SG MinFin laten horen en melden hoe het exact is
21 gelopen. Op het afscheid van de heer Zalm op 26 augustus vroeg de SG de heer Markens een afspraak met
22 hem te maken. Dus is een afspraak gemaakt voor 9 september. Voorafgaand aan dit gesprek heeft hij Markens
23 de SMO-voorzitter gebeld en gevraagd of er bezwaar tegen dit bezoek bestond. Ook vroeg hij hoe de heer Van
24 der Heijden dacht over een eventueel voorzitterschap van de PIN door de heer Markens. De voorzitter had
25 geen bezwaar tegen het gesprek van de heer Markens met de SG. Wel is toen besloten dat de heer Markens
26 niet het voorzitterschap van de PIN op zich zou nemen.

27 Hij heeft na het met de SG gevoerde gesprek aan de voorzitter verslag gedaan. Dit verslag had een andere
28 strekking dan het verslag van de SG naar de voorzitter. De heer Markens is van mening dat hij zich niet hoeft
29 te verdedigen, ofschoon het bestuur wel te kennen heeft gegeven het oneens te zijn dat het gesprek met de SG
30 is gevoerd.

31
32 De heer Markens vraagt zich af wat zijn rol binnen het SMO-bestuur is als de overige bestuursleden het zelfs
33 niet nodig hebben geacht te wachten met verzending van de brief totdat hij commentaar had gegeven.

34
35 De heer Israel beaamt dat beschamend is dat de brief naar de minister moest gaan, maar hij meent dat het
36 uiteindelijk niet zou hebben uitgemaakt als de brief later was uitgegaan. Hij biedt zijn excuus aan dat hij niet
37 heeft gewacht tot de heer Markens zijn mening had kunnen geven.

38
39 De heer Roet onthoudt zijn mening over de gang van zaken met betrekking tot de brief aan de Minister.

40
41 De voorzitter is het eens dat de brief te snel is uitgegaan. Hij meldt tevens dat in overleg met de heer Van der
42 Heijden, Van Luyk en Meijer hedenavond niet inhoudelijk over Kamer III zal worden gesproken.

43
44 Voor aanvang van de vergadering is met alle betrokken partijen afgesproken deze avond geen inhoudelijke
45 discussie over Kamer III te voeren.

46
47 De heer Markens dankt het SMO-bestuur voor de bloemen die hij heeft ontvangen.

48
49 **2. Verslag van de vergadering van 10 oktober 2002**

50 De heer Van Luyk doet het volgende tekstvoorstel:

51 Pagina 3, regel 21 Men loopt risico van discussie over het vrijgeven van gegevens, vervangen door: SMO heeft
52 als enige taak het beheer en de verdeling van de haar beschikbare gelden. Interpretatie van de beschikbare cijfers
53 wat betreft de historische betekenis zou aan derden overgelaten moeten worden - als het vrijgeven van die
54 gegevens zou passen in het privacybeleid van SMO.

55
56 Pagina 5, regel 22/23: MinFin wil zich niet bemoeien met de besteding van de collectieve gelden, maar men is
57 wel verantwoordelijk voor de snelheid waarmee de gelden verdeeld gaan worden, vervangen door:

1 MinFin wil zich niet inhoudelijk bemoeien met de besteding van collectieve gelden, maar heeft als
2 toezichthouder wel een verantwoordelijkheid jegens de Tweede Kamer over de voortgang van het proces.

3
4 De heer Ensel verzoekt op pagina 6, regel 8 toe te voegen: aldus wordt besloten.

5
6 Het verslag wordt met bovenstaande wijzigingen goedgekeurd.

7
8 De besluitenlijst wordt goedgekeurd.

9
10 3. **Ingekomen**

11 a. Adviezen bezwaren

12 De heer van Manen licht casus 147 kort toe. De voorzitter is van mening dat het allemaal heel moeilijk ligt.

13
14 De directeur licht toe dat belanghebbende in 1912 is geboren en is gedoopt. Vader van belanghebbende is als
15 jood geboren en in 1903 vrijwillig overgegaan tot het christendom en met een niet-joodse vrouw getrouwd. De
16 dochter van belanghebbende vraagt aan als plaatsvervanger van vader. Er zijn twee meningen: een dat er twee
17 joodse grootouders waren van vaderskant, de andere dat hij niet-joodse ouders had.

18 Verder is het woonplaatscriterium belangrijk. Zij waren in Brazilië. Als wordt afgewezen op woonachtigheid
19 en er komt beroep, kan later niet worden teruggekomen op het wel of niet joods-zijn.

20
21 Mevrouw Spier is van mening dat het reglement duidelijk is en dat het niet interessant is wanneer iemand is
22 overgegaan naar een andere godsdienst. Er staat niets over in het reglement, het wordt niet uitgesloten.

23
24 De heer Staal vergelijkt het met de maatstaf voor woonplaatscriterium. Er staat in het reglement dat iemand
25 geboren moet zijn uit een joodse ouder.

26
27 De heer Koekoek wijst erop dat Kamer I alleen als overweging heeft genomen dat afkomst geldt en niet
28 godsdienst.

29
30 De heer Roet sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Spier.

31
32 Besloten wordt het advies van de bezwarencommissie te volgen. In de beschikking zal het joods-zijn niet
33 worden genoemd.

34
35 Casus 137: bezwaarde zegt uitgekomen te zijn in Zwolle in 1937 en te zijn ondergedoken in Den Haag met
36 haar dochter samen. De bezwarencommissie heeft besloten bezwaarde het voordeel van de twijfel te geven,
37 mede omdat zij met een joodse man was getrouwd. Er zijn geen harde bewijzen voor de gijoyer te vinden.

38
39 Mevrouw Spier wijst erop dat hier het godsdienstcriterium is aangehouden en dit is eigenlijk, omgekeerd,
40 hetzelfde als casus 147. Zij zou als plv. hebben kunnen aanvragen en had daarop moeten worden gewezen. De
41 dochter staat als joods geregistreerd in HSSPF.

42
43 De heer Roet wijst erop dat als zij als lid van de joodse gemeenschap zich had moeten aanmelden. Zij is
44 daarentegen ondergedoken.

45
46 De heer Israel wijst erop dat artikel 2a over vervolging gaat voor mensen met joodse afkomst en 2b gaat over
47 als je als jood bent vervolgd (zonder jood hoeven te zijn).

48
49 De heer Koekoek wijst erop dat iets aannemelijk moet worden gemaakt en dat dit in dit geval niet zo is.

50
51 Advies wordt overgenomen en aanvraag wordt gehonoreerd.

52
53 Advies 194: De heer Israel licht toe dat in het uitkeringsreglement wordt verwezen naar een artikel van de
54 successiewet waarin geen termijn wordt genoemd. Verder speelt dat de moeder erbij was en vraag is of
55 grootouders pleegouders kunnen zijn.

56
57 Het advies wordt overgenomen.

58
59 De heer P. heeft gevraagd als plaatsvervanger van zijn ouders. KPMG heeft hem als belanghebbende
60 toegekend. Later bleek dit ten onrechte omdat niet werd voldaan aan het woonplaatscriterium. De

1 landsadvocaat heeft nu geadviseerd hier niet terug te vorderen.

2
3 Het bestuur meent dat SMO dit juridisch niet kan weerleggen. Het gaat om een onzorgvuldige beslissing.

4
5 Het bestuur besluit het advies van PRDF te volgen en het geld niet terug te vorderen.

6
7 Managementsrapportage:

8 Deze is op verzoek van het bestuur zeer uitgebreid. Er zijn veel landen in de wereld waar mensen bereikt zijn.

9
10 **4. Mededelingen Bureau**

11 a. Debiteurenbeleid.

12 De heer Israel licht toe dat er verschillende redenen zijn om gelden terug te vorderen. Er zijn slechts enkelen
13 (circa 110 gevallen) die niet terugbetalen, maar hij verzoekt het bestuur een uitspraak te doen over wel of
14 geen deurwaarder op mensen af te sturen. Indien iemand wil afbetalen, kan dit met een betalingsregeling met
15 als einddatum van betaling eind 2003.

16
17 De heer Roet verhaalt over de Claimconference. Ondergedoken kinderen hebben per ongeluk ook geld
18 gekregen. JMW heeft geadviseerd niet terug te vorderen. Er kan echter rechtsongelijkheid ontstaan. Hij stelt
19 voor niet terug te vorderen. Hij stelt voor een aantal malen een brief te schrijven maar het te laten lopen als
20 mensen niet willen betalen.

21
22 De heer Gelber vraagt of na te gaan is hoe de onterechte betaling is ontstaan. Voorgesteld wordt per geval te
23 kijken of er opzet in het spel is bij het invullen van het aanvraagformulier door de aanvrager of dat het door
24 een technische fout komt, maar dit lijkt moeilijk aan te tonen.

25
26 De heer Ensel meent dat duidelijk moet worden gesteld dat moet worden terugbetaald, maar als het niet lukt,
27 alles te laten voor wat het is.

28
29 De heer Van Luyk wijst erop dat er wel een duidelijke motivering moet worden gegeven door SMO als men
30 terugbetaling niet absoluut gaat eisen.

31
32 Besloten wordt geen deurwaarder in te schakelen.

33
34 **b. Bijeenkomsten in Israel op 18 november 2002**

35 De heer Israel meldt dat voor de ochtendbijeenkomst nu al meer dan 200 aanmeldingen zijn. Voor de
36 middagbijeenkomst zijn enkele organisaties die zich hebben aangemeld.

37
38 De SPI-organisaties hebben, met identieke brieven, laten weten dat zij niet zullen deelnemen. Hij betreurt dat
39 en hoopt dat de SPI-leden bereid zullen zijn alsnog een open discussie te houden.

40
41 De heer Koekoek meldt dat hem niets bekend was over de bijeenkomst, hetgeen hem heel erg heeft verbaasd.

42
43 De heer Ensel stelt dat dit binnen het DB is besproken.

44
45 Er zijn geen verdere mededelingen hierover te doen.

46
47 **5. Voortgang Kamer II**

48 Op 11 november is er een bijeenkomst met de SG over dit onderwerp.

49
50 **6. Kamer III**

51 De heer Ensel meldt dat MinFin in antwoord op de brief van SMO heeft medegedeeld dat de Minister een rol ter
52 bemiddeling zou willen spelen. Hij heeft dus MinFin gevraagd te onderzoeken welke rol het ministerie wil en
53 kan spelen. Ook heeft hij gemeld dat hij het niet eens kon zijn met een eventuele aanwezigheid van de heer
54 Meijer bij de vergadering van hedenavond, zolang het ministerie nog aan het bemiddelen is.

55
56 De heer Van Luyk en de heer Meijer menen dat zij een voorstel hebben dat zij met de heer Van der Heijden
57 zouden willen bespreken. De heer Ensel heeft nu met de heer Meijer afgestemd dat zondagmiddag de heer Van
58 der Heijden, mevrouw Spier en de heren Meijer en Van Luyk dit voorstel zouden bespreken.
59 Om 20.00 uur zou dan een SMO-vergadering bij de heer Van der Heijden kunnen plaatsvinden om de resultaten
60 te bespreken.

1
2 De heer Van Luyk licht toe. In de brief van 31 oktober jl. heeft Financiën een evenwicht gezocht tussen enerzijds
3 de nodige afstand zoals de joodse gemeenschap die wilde, en anderzijds haar eigen verantwoordelijkheid als
4 toezichthouder op het hele proces. Gezien de lange discussie die reeds is gevoerd, is toen voorgesteld met de
5 heer Meijer te spreken over een inventarisatie van zaken die konden bijdragen om het overleg tot een goed einde
6 te brengen. In een constructief overleg is daarover uitvoering van gedachten gewisseld.
7

8 De heer Ensel is van mening dat de heer Van Luyk daar wel bij zou moeten zijn. Hij hoopt dat de heren Van der
9 Heijden en Meijer en mevrouw Spier het eens zullen worden.

10
11 De heer Markens meldt dat hij frequent contact heeft gehad met de heer Meijer (op initiatief van de heer Meijer)
12 en hij meent dat deze een constructieve rol speelt.
13

14 Mevrouw Spier herhaalt haar standpunt dat er geen onderlinge overleggen moeten worden gehouden zonder dat
15 het hele bestuur daarvan op de hoogte is. Zij wordt medeverantwoordelijk gehouden voor alle zaken en wil dan
16 ook graag het overzicht op alle acties houden.
17

18 De heer Roet is het niet eens met mevrouw Spier. Hij kan helaas zondagavond niet aanwezig zijn bij een
19 eventuele bestuursvergadering.
20

21 De heer Ensel benadrukt dat dit inderdaad geen goede gang van zaken is.
22

23 De heer Gelber meldt dat er sprake was dat hij een gesprek zou hebben met Rob Wurms, maar hij heeft daar
24 vanaf gezien, evenals van gesprekken met mensen in Israel.
25

26 De heer Koekoek meldt dat de inhoud van de brief van zijn raadsman inmiddels achterhaald is.
27

28 De heer Ensel verzoekt de bestuursleden niet inhoudelijk op de zaak in te gaan.

29 Hij neemt aan dat het voorstel van de heer Meijer de instemming van de voorzitter van SPI zal hebben. Het kan
30 zo zijn dat de heer Meijer een voorstel brengt dat acceptabel is voor de SMO. Als dat zo is, moet echter ook de
31 SPI daarmee schriftelijk akkoord gaan.
32

33 Afgesproken wordt zondagavond geen formele bestuursvergadering te houden maar een informele bijeenkomst
34 bij de heer Van der Heijden.

35 De heer Roet zal telefonisch bereikbaar zijn, evenals de heer Van Luyk.
36

37 7. **Rondvraag**

38 De heer Roet vraagt naar de budgetbewaking.

39 De heer Israel meldt dat na akkoord van de penningmeester de bestuursleden deze toegestuurd zullen krijgen.
40

41 De heer Roet verzoekt inzage te krijgen in de vacatiegelden zoals die aan eenieder zijn betaald.
42

43 Besloten wordt dit onderwerp de volgende vergadering te agenderen.
44

45 De heer Van Luyk meldt dat de SG per 1 januari vertrekt naar het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.
46

47 De heer Koekoek deelt mee dat SPI en SIM overeenstemming met elkaar hebben bereikt over de statuten van
48 Stichting III.
49

50 Mevrouw Groen meldt dat de bezwarencommissie op 8 december a.s. een hoorzitting in Israel houdt.
51

52 Mevrouw Spier wil een casus (295) terugverwijzen naar de bezwarencommissie.
53

54 De heer Ensel meldt dat er een gesprek zal plaatshebben met de heren Peiper en Richter over de financiën. De
55 penningmeester kan daar helaas niet bij zijn. De heer Ensel zal hem op de hoogte houden van het besprokene.
56

57 De vergadering op 25 november gaat ook door en ook de volgende op 16 december.
58

59 De voorzitter sluit de vergadering om 20.50 uur.